

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronkint 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Élhetetlenek vagyunk!

Fogaras könnyelmű volt mindig s úgy látszik, hogy az is marad.

Valaha volt valami vagyona — különben nem lehetett volna szabad királyi város — volt regáléja, de nem áthatván a pénzt, vagyont, iparkodott minél gyorsabban tudni rajta s most olyan szegénységben van, hogy nem tud mozdulni se jobbra, se balra.

Olyanformán viseli magát, mint egy tönkre ment „secska báró“, vagy egy végzett földbirtokos, aki a bukás után restell valamiféle mesterséghez, vagy iparághoz folyamodni, derogál neki, fél, hogy kinevetik, az szegény!

Ugy kellett volna neki tennie, mint annak az embernek, aki csak „egy pintivel“ jött ide, kis boltocskán kezdte az üzletet, de kedvezvén neki a szerencse, mindig szélesebbre, nagyobbra terjeszkedett, utóvégre nagy vállalatokba fogott, manipulált és gazdag ember lett belőle.

Ha ezt az élelmességet egy ember meg meri tenni s szerencséje mellett

boldogul, miért ne tehetné azt meg egy község, amelynek a hatalom jobban a kezében van, mint annak a magányos atyafinak.

Fogarasnak helyzeténél, fekvésénél fogva két megélhetési ág kínálkozik leginkább. Itt ezen a szép, erdőkoszoruzta, vadregényes vidéken: fűrészgyár, haltenyésztés, vagy kiránduló helyei föllendítésével az idegen forgalom haszna. Házakkal, földekkel való manipuláció, rizikó vállalat, nem fizeti ki magát.

Ha itt a fűrészgyár tud reuzálni, hát miért nem létesítette azt a község? Miért engedte ezt az iparágat másnak?

Vagy ott van a haltenyésztés (pisztrang, ponty stb.) miért nem próbálta ezt meg?

De még mind ez most sem késő! A cók-mókjait, rongyos házait, földjeit stb. most is mind eladhatná s befektethetné a fenti vállalatokba, amik hoznának a községnek valami kis bevételt, mert ilyen viszonyok mellett folyton csak passzívákra dolgozik s hitelezőinek a

számaikat gyarapítja, egyszóval szenvedő tagja lesz mindig a takarékpénztáraknak.

Mert hiába a ház, ha rongyos, azt mindig tatarozni kell, toldozgatni, foltozgatni, ami bizony pénzbe kerül s így a kis bevételből nagy a kiadás.

A községnek pedig — a honvédlaktanyán kívül — úgy tudjuk csak régi viskói vannak, amelyeknek a renoválása sokkal többbe kerül, mintha új házat építtetne. Így vagyunk mi különben mindennel!

Ne említsünk csak egyebet, mint a kocsiutakat!

Mit mivelünk azokkal is?

Évről-évre folyton kavicsoztatjuk, ahelyett, hogy egyszer kiköveztetnénk jól, tisztességesen s azt javítgatnánk. Hiszen mióta ezt haszontalanul kavicsoztatjuk, azon a pénzen már apródonként egy rendes köves utat is csináltathattunk volna.

Az alföldi városokban nincs burkolásra alkalmas kő, mégis kikövezteti az utcáit s mi itt a havasok tövében ezt — fájdalom! nem tehetjük, mert a régi

TÁRCA

A kis protektor.

— A „Fogaras és Vidéke“ számára —
Írta: Véöseiné Jankovich Luiza.

... Hogy beállottak a hosszú téli esték, a három idős Horváth leány, a napi munka befejezte után összebujva a barátságos meleget ontó nagy cserépkályha körül, mind csak azon tündődött, hogy mi lehet a nagy változásnak oka, melyet a Pista gyereken észlelnek egy idő óta? Mintha kieserltek volna. Szótlan. Semmihez sincs kedve. Étvágya alig van. Néha úgy tetszik, hogy közölni akarna velük valami nagy titkot, ami a lelkét nyomja, de aztán csak elhappja a szót és ne adj Isten, hogy tovább folytatná. És mindig, mindig futó félben van mint aki elhagyta a lelkét valahol és azt meggy felkeresni.

— Szerelmes a gyerek, — dobta közé-

jük a szót egyszerűen, könnyedén, Leontin a legfiatalabb nővér, — mint egy marék frissen szedett, illatos mezei virágot, holott tudhatta, hogy tüzes csóvának is beillik a mondása, mely száraz, gyulékony háztetőt ért.

— Hogy, Pistukánk szerelmes volna? — rémüldözött a másik kettő, mintha a leggaládabb árulásnak jöttek volna a nyomára, melyet ellenük az öccsük elkövetett...

Évekkel ezelőtt, mikor édesapjuk és vele a darvasi Horváth ház már tönkre ment és az elkeseredett ember föbelötte magát, az anyjakkal, egy szelíd kis martirral, aki az étellel folytatott rettenetes küzdelemben már akkor halálosan belefáradt, ide menekültek a fővárosba, ahol minden titkos nyomor és szenvedés olyan jól elfér. Mikor aztán ő is örökre elpihent, úgy rendezték be az életüket, hogy Pistuka körül fordult meg ezentúl minden. Pistuka körül, aki ugyan már betöltötte a huszonhatodik évét, de a mivel ő gyerekkorától úgy hívták csak megmaradt — Pistukának. E be-

céző név egyszersmind fogalom volt az ő szemükben: egy szebb jövő, az újra meggazdagodás, a hírnév és dicsőség fogalma, szóval minden, amiért élni, kinlődni érdemes e meglehetősen hitvány sártokén.

Hogy Pistuka békén dolgozhassék és semmiben hiányt ne szenvedjen, nem ment férjhez egyikük sem. Megeshetett volna, hogy a férfiak nem bálványozzák úgy Pistukát, mint ő és akkor mindjárt meg lett volna közöttük az ellentét. Míg így, senki által nem korlátozva, azt teheték, ami nekik tetszett és úgy rendezhették be az életüket, ahogyan Pistukának legmegfelelőbb.

A befolyásos atyafiság egyenként tisztességes foglalkoráshoz juttatta őket. Keresményüket összetették és csinos kis földszintes lakást béreltek a városliget közelében, ahol az udvaron néhány virágos ágy és lombos akácfa, melynek fehér fürtös virágai tavaszunként bolondul ontották magukból az édes illatot a darvasi kuriára emlékeztette őket. Két szobájuk volt. A nagyobbikat és

Sirolin

Ennek az étvágyát és a teletételt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

vaskalaposágtól, a kavicsztatástól — ép úgy mint a gyermekek a különféle himlőktől — nem tudunk megszabadulni.

Őseink is így csinálták, mégis megélték, tehát ezt a régi rossz szokást nekünk is hűségesen követnünk kell.

Ezekről az átkozott Laokoon-féle kígyóktól nem tudunk megszabadulni. Mintha meglenne boszorkányozva, rontva, bűvölve, a varázsital nem tudjuk eldobni magunktól, ép úgy mint az iszákos ember nem tud szabadulni az alkoholtól.

Ebben a helyzetben a baj sohasem akút, hogy a beteg ne lehetne okosan segíteni, nagyon természetes a kezelő dokornak kell tapasztaltnak és ügyesnek lennie, hogy a diagnózist rögtön fölismerje s helyesen tudja gyógykezelti.

De fájdalom! — itt épen a kezelőorvos, az ugynevezett jó házi orvos hiányzik. Mert hiába, szó ide, szó oda a község tisztviselőinek kellene kezükbe venniök e lap hasábjain lepergetett eszmék és tervek közül a legéletrevalóbbat és azt megvalósítani, de ha csak összekulcsolt kezekkel imádkozunk a nagybeteg ágyánál, anélkül, hogy azon tudnánk, vagy akarnánk segíteni, nagyon természetesen nem megyünk semmire, a beteg elhal szemünk láttára.

Itt is a községi képviselőtestületi gyűléseken kellene megpendíteni az efajta éltető eszméket, terveket, de ha a valamire való, agilis, tetterős férfiakat, — akik a helyzet radikális átváltoztatását sürgetnék — kizárják, ha községi atyáinknak úgy van jól minden, amint van, világos, hogy reform eszmékről, ter-

vekről ilyen szánalmas helyzetben szó sem lehet.

Álljon tehát a községi képviselőtestület a kor magaslatára, értse meg annak hívó szövegét s tegyen lépéseket az életrevaló eszmék megvalósítására.

Vagy ha már a község nem képes megmozdulni, vagy nem akar tenni, vagy nem tud előrelátólag gazdálkodni, hát akkor úgy kell vele tenni, mint Rózsahegy városával, amelyet a vármegye helytelen gazdálkodás miatt zárgondnokság alá helyezetc.

Itt is vegye a jogart, a haladás gyeplőjét kezébe a vármegye s tegyen, alkosson, gazdálkodjék az, hátha többre megyünk a vármegye égise alatt mint így.

Már akár így, akár úgy, de valahogy segíteni kell a helyzetben, mert tovább egzisztálni, haladni nem tudunk. Mint maradi, kunktátoroskodó helyet, egyszerűen kiközösítenek bennünket a geografiából, vagy összeolvasztanak s lesz belőlünk Brassó-Fogarasi megye, mint ahogy: Abauj-Torna stb. megyék lettek.

Ott vannak például a fűrészgárak, haltenyésztés stb. ezeket kilehetne terjeszteni az egész vármegyére s ha itt esetleg nem válnék be, nem szukcedálna a terv, hát reuzálna másutt. Egy szóval próbálni kellene, mert aki mer, az nyer, mondja a szokás mondás.

S ha igaz az, hogy nemcsak egy ut vezet Rómába, úgy nemcsak a fenti terveket lehet, sőt kell megvalósítanunk, hanem ha valamelyik községi atya jobbat, célszerűbbet tud, hát azt, hiszen ez nem principium, ez csak impulzus akar

lenni arra, hogy ne élhetetlenkedjünk már sokáig, hanem kezdjünk az igazi munkához, mert ha igaz van Montecucolinak, hogy a háborúhoz három főkéllék szükséges: pénz, pénz és pénz, úgy nekünk ötféle is szükséges, hogy boldoguljunk, t. i. ötször: pénz, pénz!

—5.

A fogarasi plebsz.

Nem tudjuk, mi igaz abból a hirből, amelyet itt Fogarason, de különösen a vidéken hallottunk, hogy a mezei munkával foglalkozó és a cselédsorban levő emberek azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az ideán, már most a tavasz folyamán megkezdik a cselédstrájkot a szervezkedést és az agitációt, mert nem tudnak megélni.

Nem lehet e tárgy fölött úgy könnyelműen, egyszerű nembánomsággal keresztül siklani, mert itt nem csak egy néhány munkásról van szó, hanem száz meg száz emberről és több család egzisztenciális kérdésének a veszedelme forog kockán.

Kötelességünk nekünk: a sajtónak ezzel a kérdéssel foglalkoznunk, mint amely organum egyedül van hivatva arra, hogy a munkálkodó nép érdekeit — előbbre vigye és figyelmestetnünk kell mind azokat, akiket a dolog legközelebről érdekel.

Ha van jogos sérelme a népek — a mint hogy van, — ezt adja elő azzal a bizalommal, amellyel tartozik azokkal szemben, akiktől évek óta kenyerét keresi, iparkodjanak meggyőzni őket, hogy a régi rendszeren fölépült, tehát elavult bérrendszer mellett ők tovább boldogulásukat, családjuk eltartását tisztességesen eszközölni nem tudják, mert az idők folyamán a viszonyok változtak nálunk is, a megélhetés drágább lett, a közterhek emelkedtek s mind ezt ők nem tudják csekély jövedelmükből

világosabbat csinosan berendezték és Pistukának engedték át, míg az övék majdnem kongott az ürességtől; csak a legszükségesebb butordarabok voltak benne és a falon néhány családi kép.

Valóságos kultusz üztek a lemondásukból, önfeláldozásukból, melyért legfőbb jutalomnak tekintették, ha Pistuka az ő szépen csengő, lelkes hangján egy-egy részletet olvasott fel előttük, készülő félben levő műveiből. Már a legelső lapok hozták tárcáit és első regénye most volt a sajtó alatt. Abban az időben pedig egy történelmi drámán dolgozott, melytől a lányok, sokat, mindent vártak . . . . .

Máskor, így estéuként, mind csak arról beszélgettek, hogy mi lesz, hogyan lesz, ha a Nemzeti színház elfogadja Pistuka darabját?

Ki nem fogytak a színes képek rajzolgatásában.

A drámának persze óriási sikere lesz. Lehet is, mert olyant régen nem irt magyar

költő. Az eszme fenséges és minden mondat benne, mint a csiszolt gyémánt, kápráztat.

Pistukából egyszerre hirneves író lesz. A lapok hosszú cikkeiben méltányolják tehetségét. A kiadók versengeni fognak munkáiért és ő egyszerre a helyzet magaslatán lesz. De azért csak továbbra is így marad minden, mint eddig volt, már t. i. ami egymáshoz való viszonyukat illeti. Ők ezentul is csak érette, általa élnek és a fiu is csak bennök találja föl minden örömét. Pistuka, a poeta lelkek gyámoltalanságával mintegy hozzászoktatta őket ehhez a gondolathoz és most sehogyan sem tudták elképzelni, hogy jöhetne olyan idő is, mikor a gyerek saját magának való, egyéni életet akarjon élni és akadjon a földön emberi lény, aki kitarja őket és elfoglalja az első helyet Pistuka szívében.

Leontin szavaira azonban világosság támadt a lelkükben: intenzív, bántó vilá-

gosság, mely semmivel be nem tölthető ürt tárt fel előttük.

Sokáig szóhoz sem jutottak a rémülettől és keserűségtől, hanem úgy ültek ott maguk elé meredő tekintettel, mint a fázós madarak a lombtalanná vált ágon, míg Leontin megunva a helyzetet, lámpát akart gyújtani, hogy egy sürgős levelet még vacsoráig megírjon.

Ez a vérlázító közöny a közös veszedelemmel szemben végképen kihozta sodrából a másik kettőt.

— Hja! a fiatalság! — jegyezte meg éles hangon Paula, a legidősebb leány. Most tűnik csak ki, hogy Leontin tulajdonképpen gyerek hozzánk képest; minden ostoba ábránd befogadására és megértésére fogékony kedély.

Leontin még csak fel sem tekintett erre a maliciára. Betöltötte a harmincadik évét. Nehány finom ránc a szeme szegletében, egy két ezüstös hajszál a barna fonatok közt már jelezte az ősz közeledtét.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

fedezni, hogy emberhez illő módon, bár szerény viszonyok közt, megélhessenek.

Ma még nem multa idejét, hogy jogos kívánságukkal előálljanak és azt közös megállapodással békésen elintézzék. De ha a lelketlen izgatónak felülve, akik a zavarosban halászva, öncéljukra akarják az emberek szegénységét, elkeseredését kihasználni az utolsó percben, kényszer helyzetben akarják a munkátadó birtokosokat huzni, hogy azoknak fegyvert szegezve, erőszakos és jogtalan követeléseket érjenek el. Válasszanak a saját körükből bizalmi férfiakat, akik érdeküket képviseljék s akik a gazdasági egyesületekhez beadandó írásbeli kívánságaiknak elintézését végzik. Azért legcélszerűbb ennek a kérdésnek a megoldását a gazdasági egyesületekkel karöltve végezni, mert a közösségek tagjai lévén ezen egyesületeknek, mindnyájunk nevében végezhet tárgyalást, végezhet megbeszélést, eszközölhet és köthet megegyezést s nem kell külön-külön minden egyes munkaadóval tárgyalni. Rendkívül nagy körültekintéssel kell mindegyik félnek eljárni.

Ajánlatos, hogy higgadt, a viszonyokkal ismerős és megbízható embereknek a kezébe kell letenni a megbízatást, még pedig olyanoknak aki Fogarasról való, aki ismeri a helyi viszonyokat és szokásokat és nem olyanoknak, akiknek kenyere az agitálás, akiknek érdeke az, hogy békés megoldás eszközölhető ne legyen, mert az az ő egyéni, privát érdekét sértené, károsítaná. A közelmúlt sztrájkok meggyőzheték az embereket arról, hogy erőszakos törvény és rendellenes dolgokról ügyükön nem csak, hogy segíteni nem tudnak, sőt elérték azt, amire pedig semmi szükségük nem volt, hogy maguknak okoztak kárt, és hogy folytonos zaklatásnak, folytonos molesztálásnak voltak kitéve a hatóság részéről és hogy elesnek a kenyérekérésétől, anyagi kárt is szenvedtek.

Ugy tudjuk, hogy a gazdakörök már fáradoznak a cselédmizériák javításán egy-

Egyetlen ábrándját ő is eltemette rég. (Hogy el is feledte-e, az más kérdés.) De úgy találta, hogy az egyáltalában nem tartozik ide és szelíd, békülékeny hangon meg is mondta a véleményét.

— Most nem én rólam, hanem Pistukáról van szó. A szimptomák ~~de~~ mutatnak hogy a gyerek szerelmes, még ~~pedig~~ nagyon szerelmes és tudvalevőleg ilyenkor minden ostobaság elkövetésére hajlandó a fiatal ember. Ezt kell mindenképpen megakadályoznunk. Igyekezünk a lelkéhez férközni, megnyerni a bizalmát. Így talán megtudjuk, hogy ki az, aki közénk állott?

— Valami kitanult, kacér leány lesz, aki csak bolondjának tartja, kengyelfutójának, a többi mellett a mi fiunkat.

— Inkább hiszem, hogy vénülő, hírneves színésznő, aki a tenger sok babér mellé megkívánta magának a késői szerelem rózsáját is.

— Vagy férjes asszony, aki csalja az urát a mi gyerekekkel és szegény, ő most vergődik a bűnös szerelem binárában, míg végre is el kell merülnie.

(Folyt. köv.)

szóval, hogy helyzetüket javítsák, kérelmüket teljesítsék.

Amidőn tehát látjuk azt, hogy a kezdeményező lépést már maguk a gazdák a bérlők stb. megtették, anélkül hogy erre fölkerve, vagy erőszakolva lettek volna, hanem mindegyik szabad elhatározásából annak tudatában tette, hogy cselédjén, munkása sorsán könnyítsen, anyagi helyzetén javítson s megélhetését annál jobban biztosíthassa, hiszen ezzel önmagának is szolgálatot vélt teljesíteni. Ne mozogjon tehát hiába, s ne méltatlankodjék a mizera kontribuensz plebsz, hisz sebére mi hamar megkapja a balzsamot, a várt gileádit. Azok az agitátorok a szenvedésből a nyomorból nem fognak részt kérni sőt még csak támogatást sem fognak náluk találni.

Tehát jól jegyezzék meg ezen intelmüket s figyelmeztetésünket azok, kiket ez legközelebről érint: a fogarasi plebsz!

— Ia.

Nincs esztetikai érzékünk.

Számtalanszor kiraktuk már a kerítésre Fogaras koldus-condraít mégsem javítgatjuk, toldozgatjuk, foldozgatjuk, pedig azt mondja a régi szokás-mondás: a rongyos ruha szegény, ellenben a foltos nem! . .

De mi nekünk — úgy látszik — mind egy, mert nem sokat törődünk vele.

Más városokban mégis van valami „swihák“-ság, modern svindléria, de mi bennünk az sincs, mert még mutatni, pózolni sem tudunk. Már hogyha volna bennünk valami modern jellemvonás, akkor utcáink közül legalább a vasutól bejövő utcát, Ferenc-József teret szépítenénk, tataroznánk s így különösen az idegen áttutatók szeméibe egy kis port hintenénk, hogy jobb benyomást gyakoroljon ezekre Fogaras, de úgy látszik, hogy még az esztetikai érzés is kiveszett belőlünk, legalább a valódi tényállás ezt igazolja.

Ha megnézzük a vasút környékét, vajjon mit találunk ott: szalmás, zaupos, zsindeyes, cserepes viskókat, vegyest, melyeknek — kéményük nem lévén — a tetején, ajtó, ablakain tódul ki a füst, úgy, hogy hirtelen azt a benyomást teszik az idegenekre, mintha tűz akarna bennük föltámadni, úgy füstölnek. Olyanok távolról, mintha boszorkányvárak, konyhák lennének. Megjegyzendő azonban, hogy jó darab szántóföldek között vezet az ut addig is, míg ezeket a monumentális palotákat elérhetnénk.

Hja nem telik Fogarasnak arra pénze, hogy ott házakat építtessen! Pehát már maga az első szempillantás is visszatevő, nem nyújt jó benyomást Fogaras „perspektívája“ még a madár távlatból sem — az utazónak.

Megijed, visszariad s önkénytelenül

is arra a szóra fanyalódik: „ments meg uram ettől a rettenetes várostól!“

Még ezt a külső képet meghocsátaná a nyájas utazó, ha az ugynevezett: belváros nyujtana vigasztalóbb képet, ha már a külváros: „unter alle kritik!“

De hát ide bent az ugynevezett Ferenc-József téren mit lát: sáros, piszkos gyalogjárókat, különösen az árnyékos oldalon, ha nem sáros, hát akkor kavicsozott kocsitakat, mint a legutolsó falukban, amely csak a port neveli nyáron, rendetlen, girbe-görbe utcákat s piszkos patakmedreket, amelyben a csirkebelek méter hosszúra nyulva uszkálnak s a patakok felett, a hidak karfáin az Olt-utcában látja azután a: „non plus ultrá“-t, az igazi képet a járó-kelő, különösen akkor, amikor a timárok, cserzővargák kirakodnak a hidak karfáira s ott szárítgatják az áldott nap melege mellett a bűzös, miazmatikus bőrtöket s az ott lakók, arra járók egész nyugodt lélekkel, békésen türik ezeket a tarthatatlan állapotokat, mintha azokon biz' Isten nem lehetne segíteni még csak egy szálát sem. . . Avagy talán — szegény lévén Fogaras — ennek a bűzös állapotnak a beszüntetése is horribilis pénzáldozatokba kerülne Fogarasnak, azért nem mer belevágni, avagy fél a Kleonoktól, akik irtóháborút indítanak ellenük, a görög ősök példájára?

Már nem tudjuk, hogy van ez az állapot. Véd- és dacsövetségre léptek-e a községgel s azért huny szemet a hatóság ezen állapotok felett?

No már akármiként van is ez a dolog, de nem jól van, mert ezt a bűzös utcát tavasszal, nyáron, mikor a kellemetlen szag anélkül is föllendül s még messziről is elrepül hozzánk, nem kellene tovább tűrnünk, hanem valami uton-módon segítenünk kellene ezen a helyzeten!

Emlékezem rá, hogy a régi világban Miskolcnak is volt ehhez hasonló utcája, amelyben végtől-végig vargák laktak s ezekről azt az utcát „Varga köznek“ is nevezték el.

Miskolc ám haladó, nagyváros lévén, így rendezettek voltak a viszonyai is s egy szép napon eltörölte a földszinéről a varga közt, kirendelvén a városból az efajta mesterséggel foglalkozó egyéneket a város végére. Hát vajjon nem lehetne itt ezt szintén ilyenformán végrehajtani?

Tovább menve a szük, Bethlen-utcában ott van a világtalan világ, amely hajdan jóllehet a városvégen lehetett? de ma már a halottak csöndes birodalma köröskörül be van építve, ami a közér-

Gyönyörű kivitelű új gumi-labdák és sétatokok megérkeztek és kaphatók
Thierfeld Dávidnál Fogarason.

zületet nagyon is deprimálja s a terjeszkedés folytonosságát is befolyásolja.

Kegyelet a megholtak emlékének, amely helyet évenként legfeljebb egyszer keres föl az élő, különösen mindenszentek napján, de jó volna ezt is olyan helyre tenni, amely nem esnék a terjeszkedés irányába, úgy szintén az ujonnan épülő kórházat is, amely idővel szintén be lesz építve, mert Fogaras csak is a dél- és nyugati irányban terjeszkedhet tovább!

De hát itt Fogarason még a mával, a jelennel sem törődnek sokat az emberek, annál kevésbé a jövővel! Azt tartják a költővel:

„Szedjed a jelen rózsáit (t. i. a pénzt!)
Mert ha nem,
Hervad az s számodra többé
Nem terem!“

Mi tehát most a melegebb idők beálltával, mikor az áldott nap heve mindent föllendít, még a miazmát, büzt is, szőnyegre vetjük ezeket a dolgokat lapunk hasábjain, hátha idővel az újabb generáció, — mert már ettől nem sokat várhatunk — megszivelné a mi szavainkat s lassan-lassan itt is, ott is elrendelné a restaurációt s egy kis esztetikai érzéket csepegtetne Fogaras életébe, embereibe?!

Ha már a mult, jelen nem tehet, hát tegyen, alkosson a jövő!

—y.

Vásároljunk Fogarason.

Nagyon sokszor hangoztattuk már azt lapunk hasábjain, hogy pártoljuk a helybeli kereskedőket és iparosokat, egyszóval, hogy a vásárlás terén is fejlődjék ki bennünk s dolgozzon áldásosan az ugynevezett — lokálpatriotizmus!

Mert ezzel a lépésünkkel először pártoljuk a helyi ipart, másodsor megvan az az előnyünk is, hogy az árukat, tárgyakat magunk előtt látjuk és a különböző cikkek minőségéről, tartósságáról meggyőződhetünk.

A helybeli vásárlásnak megvan az az előnye is, hogy az illető tisztességes kereskedő — mert csak is ilyenekről van szó — mindenféle „tandler vásári munkát“ nem szóhat a nyakunkra, mert szemelött tartja azt, — hogy „ha becsapom többet nem vásárol az illető nálam“, tehát minden tekintetben fölakarja a helybeli kereskedő a maga renoméját tartani a vevő, az ugynevezett „kundschaft“ előtt, mert különben nagyon könnyen eljátsza a maga hitelét, becsületét, különösen a régi vásárlók előtt.

Pedig hát egy kereskedőnél a hitel, a „renome“ az első, ha nem előzékeny, nem figyelmes a vevővel szemben az ördög se néz reá, mihamar bezárhatja a maga üzletét!

S különösen megvan a helybeli vásárlásnak az előnye és fontossága az ékszerek, órák stb. . . egyszóval arany, ezüst tárgyak fölött, mert bizony ezen a téren a kereskedők legkönnyebben becsaphatják a vevőket, ha azokat más, távolabbi helyekről szerzik be, míg ha helyben néznek utána ilyesmi egy kis szakértelemmel párusulva egyáltalában nem, vagy vajmi ritkán fordulhat elő, mert az ismert kereskedő a „becsapástól“ (t. i. hogy ő csapjon be másokat, legtöbbször őt csapják be, mert nem fizetnek neki sokan) őrizkedik az egzisztencia érdekében!

A fővárosból rendelt holminknál leggyakrabban előfordul az a bosszantó kellemetlenség, hogy nem azt az árut küldik, amit rendelt az ember, vagy egyszerűen kicserélik, no már most elő áll a levelezgetés „pro et contra“ ami sokszor még jobban belezavarja az illető kereskedőt az ekszpediálás komplikációiba s elő áll a khaosz, amelyből ritkán lehet kibontakozni eredményesen.

Legtöbbször előfordul azonban ez az anomália a gépek rendelésénél, amelyek vagy hibásan vannak bepakolva, vagy nem, vagy rosszul működnek, no már most ezeket tessék visszazállítani, csomagolni újra, már most a helytelen csomagolás által törjön el valami, az illető kereskedő mindjárt nem fogadja vissza, de a vevő sem, mindjárt kész a per-patvar.

De más okból is vásároljunk helyben! Mert a helybeli kereskedő, vagy iparos épen úgy fizeti a tengernyi adót, mint mi, no már most, ha a portéka a nyakán marad, kénytelen: „bankrotot“ mondani, lassan-lassan, pártolás hiányában csődbe kerül.

Igaz ugyan, hogy vannak kereskedők, akik nagy percentre dolgoznak, de azokat könnyű megtörni a pártolatlansággal s ha látja, hogy negligálják, nem vásárolnak nála, megvetik, lassan-lassan enged a percentből s az is megszeli. De ha meggondoljuk, hogy a vidéki, tehát a fogarasi kereskedő is megküzd a nagy áruházakkal, a fogyasztási szövetkezetekkel, házalókkal, vigécekkel, mindezek versenye ellen kereskedőinknek, iparosainknak föl kell vennie a keztyüt s az egész vonalon harcolniuk kell ellenük!

Végül vegyük szemügyre s fontoljuk meg, hogy mennyi költséget okoz kereskedőinknek, iparosainknak a személyzet tartása, a bevezetett villamvilágítás, a nagy adó, pótdadó és a berendezés, ha ezt szemügyre veszi a vásárló közönség, bizonyára megtörik a részvétlenség zord jege s pártolja a helybeli ipart és kereskedelmet.

Azt talán külön nem is kell hangsúlyoznunk, hogy kizárólag hazai ipar-

cikkeket vásároljunk, amely figyelmeztetés nemcsak a vevőközönségnek, hanem elsősorban a fogarasi kereskedőknek és iparosoknak is szól, mert amelyik kereskedő a hazai gyármányokat, cikketeket be nem szerzi s azokat nem árulja, hanem idegenből hozatja, az nem méltó arra, hogy a magyar közönség pártfogolja s nála vásároljon!

Mielőtt tehát a fogarasi kereskedőknél vásárolnánk, győződjünk meg először, hogy támogatja-e ő is kellőképpen a hazai ipart, mert az mégis nem helyes állapot lenne, hogy beszedi a havi pénzeket s ő mégis a külföldet, idegen ipart támogatja, oda küldi, vagy viszi a pénzt.

Felületesen azonban ezt a rekognoscírozást nem lehet eszközölni, mert még mindig vannak egyes iparcikkek, amelyeket hazánkban nem állítanak elő s a kereskedő kénytelen azokat Bécsből stb. hozatni. Ám ezeket csaknem mindenki ismeri s így nem lesz nehéz megismernie és különösen megtudnia, hogy kereskedőink is úgy gondolkoznak-e, mint a vevőközönség!

Kaszlópela.

H I R E K.

Szenzációk Fogarason.

Hétről-hétre történik mostanában valami, ami érdekes és szenzációs hír számba megy. A mult hóban verekedések, párbaj előkészület, most a Mayer-féle, — szerencsére nem súlyosan végződő — baleset és e hó 6-án a Szlavik-féle tüzeset, amelynek keletkezése érdekes és komplikált.

Szlavik Károly, fogarasi vas-kereskedő régóta ellenségeskedik sógorával: Dr. Senchea János ügyvéddel. A közös tulajdonként birt ház már valószínűs pokollá vált a gyűlölködés miatt és a családi bajokhoz Szlavik részéről még anyagi kellemetlenségek, gondok is járultak. Már a mult husvétkor is tűz ütött ki Szlaviknál és a fáma azt rebesgette, hogy tetemes adóságaitól akarván szabadulni, maga gyújtotta fel az üzletét. A husvét fiasko után, mult év dec. havában 13 ezer koronával feljebb emeltette a biztosítási összeget s most, e hó 6-án reggel 5 órakor ismét tűz ütött ki nála. A tűz oltására elősietőket se-hogy sem akarta beereszteni az égő üzletbe, s mikor kifeszítették az ajtót, nagy meglepetéssel vették észre, hogy mindenütt petróleumba mártott kanócok, puska poros zsinórok vannak elhelyezve, sőt dinamitot is találtak. Oltás közben észrevették, hogy Szlavik egy sarokban gyufát gyújtott, így akarván a tűz terjedését siettetni. E rajtacsipés után világossá vált bűnössége és Biró Mihály kerületi csendőrparancsnok, járásörmester, Nagy Lázár és Domokos Antal csendőrök ki-

séretében letartóztatta Szlavikot és őrizet alá helyezte.

A kár Dr. Senchea részéről 10 ezer, Szlaviknak 20 ezer kor., míg az épület 14, az üzlet 24 ezer koronára volt biztosítva. A tüzoltásnál Scholtz Lajos, Kész József és Tiszer Károly tüzoltók tüntették ki magokat. A vizsgálat elején mindjárt beismerte Szlavik, hogy szándékosan gyújtotta fel a boltot, Dr. Sencheát is, magát is felakarta robbantani, mert hát — mint mondá — „az öreg már úgy is meghalt, pusztuljunk utána mi is, a ház is.“ Különben a modern haladás embere a megtévelyedett Szlavik, mert önkivületi állapotot tetet. A vizsgálat folyik.

— **Matiné.** Ma délelőtt, pontban 11 órakor kezdődik a főgimnázium matinéja, melyet a tüdőbetegek szanatóriuma javára rendez. Meghívókat nem bocsátott ki az igazgatóság, hanem lapunk útján hívta meg a közönséget. Az érdekes műsort mult számunkban közöltük. Reméljük, hogy közönségünk méltányolni fogja a nyolc évig szerényen elrejtőző főgimnázium első nyilvános fellépését és tömeges pártolásban részesíti a jótékony cél érdekében is. A belépődíjak egyformasága, az ülőhelyek számzatlansága és a lap útján való meghívás mindenki igényeit kielégetheti és így a tapintatosság is biztosítja a sikert.

— **Március 15.** Ez a szent dátum ismét elérkezett. A tavasz langyos lehelletével, az éltető, aranyos napsugárral együtt beköszönt a magyarok örökké emlékezetes, nagy napja, amelyet szerte az országban lelkes, rajongó szívvel ünnepel meg a magyar. A fogarasi Székely Társaság is a régi hagyományos nyomdokon haladva, szép programot állított össze és március 15-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor a Lauritsch-szálló nagytermében tartja az ünnepélyt, amelyet este 7-kor ugyanott társasvacsora követ. Az ünnepély sorrendje: 1. Himnus, éneklé a Fogarasi Magyar Dalegylet. 2. Halmy Gyuláné urnő szavalata. 3. Ünnepi beszéd, elmondja Falka Károly. 4. Alkalmi ének, éneklé a Fogarasi Magyar Dalegylet. 5. Nemzeti dal, szavalja Kovács József. 6. Szózat, éneklé a Fogarasi Magyar Dalegylet. Az esti társasvacsorához Novák János és Thierfeld Dávid urak üzletében lehet előjegyezni. Hazafias közönségünk figyelmét azt hisszük nem kell külön felhívunk a nagy napra. A szépen megfogalmazott, lelkes hangú falragaszok már hirdetik a feledhetetlen, a szívünkben kioltathatlan emlékü nap közeledését.

— **Személyi hír.** Hadffy Imre honvéd eszredes f. hó 5-én a helybeli zászlóalj megszűlésére Fogarasra érkezett, és mindent rendben találván 7-én Brassóba vissza utazott.

— **Köszönetnyilvánítás.** A „Fogarasi Ifjúsági Egyesület“ alulírott igazgatója betegsége miatt nem volt azon helyzetben, hogy úgy azon M. T. uraknak, akik az egyesület folyó évi február 17-én rendezett műkedvelői előadás alkalmából kegyesek voltak elvállalni a véd-

női tisztet, valamint az I. T. dr. Zalai János m. kir. főgimnáziumi tanár urnak, aki magas szárnyalatu értekezésével nagyon emelte az előadás erkölcsi sikerét, a maga idején személyesen jóindulatukat megköszönni. Amiért ez uton fejezi ki a M. T. védnök uraknak és az I. T. dr. Zalai tanár urnak az egyesület iránt tanusított kegyes jóindulatukért mély háláját. Kimaradván a múlt nyilvános köszönetünkben a dr. Pertia Titusz ur adományát, ez alkalommal köszönjük meg az I. T. dr. Pertia Titusz urnak 10 kor. szives adományát. Fogaras, 1906. március hó 9-én. Gábor Dániel, egyes. igazgató.

— **Stefaneszku hangversenye.** Mint előző számunkban már megírtuk, e hó 4-én tartották hangversenyüket a Páris szállóban Stefaneszku és Cimpeteanu román opera énekesek. A 12 számból álló műsor minden egyes darabja gyönyörű volt. Dr. Negrea Camil hegedű játéka, valamint Heller Frigyes zongora kísérete is szépen sikerült. Sajnos, nagyon kevés közönség jelent meg. Szégyenletesen kevés. Hiába, a román intelligenciának be kell látnia, hogy nem huzódhat külön, ha sikert akar elérni, hiszen csekély száma is involválja, hogy részt vegyen a magyarság összejövetelein, hogy ezután az ilyen kitűnő estélyek alkalmával ne kongjon az ürességtől a Páris szálló kis terme.

— **Köszönetnyilvánítás.** A „Fogarasi Önkéntes Tüzoltóegylet“ által a folyó évi február 25-én rendezett álarcos-bál alkalmával felülfizettek: Dr. Popescu Tivadar 20 kor., Belle Sándor, Dr. Schul Albert 3-80—3-80 kor., a breázai fürészség 3 kor., Rosenbaum József, Rosenthal Gyula 2--2 kor., Bozókai Imre 1 kor. 20 fill., Kiss István, Orbán István 1—1 kor., Bodor Béla, Krausz Mór, Pintia Aurel, Dr. Russu, Stréza Traján, Thierfeld Henrik, N. N. 80—80 fill., Bóra István 60 fill., Kovács József és M. N. 40—40 fillér, összesen 44 korona 80 fillért. A szives felülfizetőknél ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja a rendező bizottság.

— **Passzív rezisztencia.** Egy mérsékelt pártállású uriember a minap vacsora közben hogy-hogy nem összeveszett ifju feleségével. Valami új tavaszi toalettről volt szó, amelyhez a nagyságos asszony hevesen ragaszkodott. Egyik szó a másikat érte, végre is a férj dühösen mondta ki az ultimátumot.

— **Nem vesszük meg az új ruhát!** Punktum! Én keresem a pénzt, én vagyok az ur a háznál, tehát én parancsolok!

— **Mire az asszony villámló szemekkel:** — Hát jó! Legyen! Te zsarnokoskodni akarsz! Én pedig ezennel politikai ellenfeleid pártjára állok, kimondom a passzív rezisztenciát! megtagadom tőled — a jövőendő unjencokat!

— **Hálátlan vendég.** Dul Ilona kóbori illetőségű csavargó leány, f. hó 8-án bement egy galaci ismerős asszonyához és árvaságát, nyomorúságát panaszolva, éjjeli szállást kért. Az asszony szive megesejt rajta, befogadta és vacsorát is adott neki, mit ő azzal hálált meg, hogy kora reggel 40 korona értékű ruhát összeszedve, odébb állott. A káros asszony rögtön följelentette: Dul Ionát a csendőrségnek.

— **Személy forgalom.** Vöröstorony határszéli állomásánál, ez év febr. havában 1307 egyén lépett be, ezek között volt magyar 990, román 231, bolgár 9, török 8, osztrák 22, német 4, olasz 40, egyéb Európai 3. Kilépett 1462. Ezek között magyar

1162, román 245, bolgár 8, török 4, osztrák 10, német 5, olasz 26, egyéb európai 2. Módunkban van arról is hírt adni, hogy azon 15 éven alul lévő gyermekek közül, akik szüleikkel kivándoroltak, 9-en nem tértek vissza, a 20 éven alul levő egyének közül 39-en nem jöttek haza. Február hónapban azért ilyen csekély a forgalom, mert a román vonalon Brezoi és Zsiblea között nagy földmérés történt és így a két, messzefekvő állomás között kocsiközlekedés szolgált a közönségnek.

— **Ügynök — mint csizmadiá.** Ne méltóztassék azt hinni, hogy ezt a címben kifejezett metamorfozist valamely csodálatos anyagcsere folyamat okozta. Oh nem! Az ügynök továbbra is megmaradt ügynöknek, a szóban forgó csizmadiát pedig a nyomozók fogták. A dolog eredete egy távirat, amelylyel felhívták az illető hatóságot, hogy egyik nagyobb városunkban elkövetett ékszerlopás tetteseit nyomozza. Azóta egyebet sem tettek, mint az ékszerlovajt keresték, annak azonban jóval külföldi dolga van a nyomozók babérainak szaporításánál. E preludium után rátérhetünk a történetre. Egyik helybeli szerényebb vendéglőbe a mult héten egy csinosan öltözött fiatal ember tért be, akinek ujjain három nagy, briliáns gyűrű csillogott, karját vastag aranykarperccel ékesítette, arcát aranykeretű civkerekkel előkelővé, míg mellényéről hatalmas aranylánc lógott alá. A fiatal ember szerényen vacsorázott, de a jelenlevő „nyomozó“-nak feltűnt a sok ékszer, és agyán villámgyorsan cikázott át a gondolat, hogy ez lesz az ékszerlovaj. Figyelte és amikor távozott, nyomon követve, egy elhagyottabb utcán megszólította, finom ravasszággal:

— **Maga az Edelman féle betörő?**

— **Az nem vagyok, de ha akar, vehet tőlem Guzi kenőcsöt. Én utazó vagyok.**

A buzgó bácsi azonban nem lenne hivatalos nyomozó, ha nem ragaszkodnék a maga csizmadiájához, amelyet fogott. Elkísérte szállására az ifjut, aki ott nyugodtan szedte elő igazoló papírjait.

— **Hát ha az ur nem az ékszerlovaj, mi az ördögnek hord annyi aranyat magán?** Megmondhatom azt is, szól diszkrét hangon, az utazó: Leánynézőbe is jöttem egyuttal és azért vettem ilyen sok ékszert, amely össze-vissza husz koronámba került mert mind hamis. Hátha az elnyerendő hozomány megéri majd ezt a husz koronás befektetést? A nyomozó bácsi most már megnyugodva távozott, detektív tehetségének dicstelen színhelyéről, s bizonyára boszankodva gondolt arra, hogy az utazó még hamisabb mint az ékszerai. Különben nem lehetetlen, hogy az igazi betörő is itt volt, de hát az bizonyára nem rakta ki a lopott ékszereket és így sikeresen elkerülte a nyomozást, mert hát honnan is tudnák nálunk, hogy mire való a templom tornya, ha nem harangoznának?

— **Oh az a szerelem.** A szerelem sok büntett előidézője volt már és lesz még ezután is míg a világ forog, illetve amíg a szerelem ki nem megy a divatból, forgalomból. Lengyel György vicsai (Szilágy m.) születésű 26 éves legény a vártór 27 sz. a. lakó Gevölb Mózes nevű vásárookra járó ruhakereskedőnél szolgált. De a szive megnyilatkozott, még pedig a Szabó György féle nyilvános házban, rendőri felügyelet alatt álló Bogó Ágnes iránt. Hja! A szerelem vak! Szerelme beigazolása céljából

ruhászöveteket dugdosott el a padlásra, hogy alkalmas időben tovább szállíthassa. Gazdája azonban rátalált a padlásra eldugott holmikra, de a legény kitisztázta a gyanu alól magát. A múlt héten megint nagyobb mennyiségű vászon tűnt el, mire a gazda nem hagyta abba a dolgot és kitűnt, hogy Lengyel, szive választottjának hordta a vásznat. A szerelmes ifjut letartóztatták.

— **Elcsábított férj.** Csakugyan kezünk bejönni abba a ferde világba, hogy a férfiakat csábítják el a nők, mert az ellenkező rend teljesen felbomlott. Most a férfiak örvendenek nagyobb keletnek, legalább az alábbi eset azt bizonyítja. N. N. férj minőségben szenvedő férfit nagyon féltette a felesége, amit növelt még az is, hogy a férj váltig azzal mentette magát a féltékenykedő asszony előtt, hogy megigézik a nők, azért nem tud ellentálni nekik. Az asszony megakarván routani az ígézetet, elment a szomszédjához, akire szintén gyanuja volt és rá támadt, hogy miért nem hagy békét az ő jámbor férjének. A szomszédasszony sem hagyta magát és a vége hajbakapás lett. Boldog férfi, két asszony feláldozta az arca szépségét és épségét érte!

— **Öngyilkosság — halál nélkül.** Ne higgyék olvasóink, hogy ez a fából csinált vaskarika cím, vic akar lenni, oh nem! Egy napi esemény hü regisztrálása az egész, amelynek Krumun Borbála a hősnője, ki ma reggel marólugot ivott, mert kackiás bajszu kedvese hűtlen lett hozzá. A marólug becsületesen megfelelt nevének és . . . . mart, mire Borbála sirva könyörgött az orvosnak: Tessék meggyógyítani, nem akartam én meghalni! Ebből világosan kitűnik, hogy ijesztesre dolgozott, mivel azonban a marólug mennyiségének megválasztásánál nem volt óvatos, nehéz lesz kívánságát teljesíteni.

— **Kocogni.** A Mercurba egy vidéki magyar gazda és egy kevésbé magyar vigéc kártyázott az elmúlt héten és nagyon összebarátkozott a két ember. Lefekvés előtt azt mondja a gazdaember.

— Barátom, kocogjon reggel 6-kor az ajtómon, keltsen fel.

— Kocogjak? (Gondolkozik) Ja! Kocogni tetszett akarni mondani!

— Ej, hisz az mindegy!

— Bocsánat, nem mindegy! Nálunk kocogni annyit tesz mint nevetni!

— **Tolvaj vendég.** Az államudvar mellett levő „kis utcában“, bekopogtatott egy ismerős háznál egy helynélkül levő cselédeleány és szállást kért éjjelre, amit a háziasszony szívesen meg is adott. Mily nagy volt azonban meglepetése, midőn hajnalban a vendég helyét üresen találta, de nem ment el üres kézzel, hanem a háziasszony értékes nagykendőjét elvitte emlékül. A panasz felvételét.

— **Meglőtt vadász.** Szenzációs eset foglalkoztatja Volkány és Almásmező lakóit. A Pojana Morului erdő részben Lazaroiu Bukur nevű almásmezői ember hulláját találták. A nyomban kiszállott vizsgálat megállapította, hogy Beer György erdőre lőtte meg Lazaroiut. Beer, a kihallgatás során azt vallotta, hogy rendes körutját végezve az erdőben a sűrűből kétszer rálőttek. A második lövés után ő is lőtt abba az irányba ahonnan a lövés jött és mivel több neszt nem hallott, tovább ment. Az orvosszakértők véleménye szerint azonban valószínű, hogy Beer a vadortót közvetlen közelből lőtte le és azért letartóztatták. A vizsgálat folyik.

— **A csábítók.** A belügyminiszter egy veszedelmes kivándorlási ügynök üzemre hívja fel a hatóságok figyelmét. Az Undinében tartózkodó Caffar cég megbízottjai ugyanis a vármegyében Délamerikába, főleg Argentínába toborznak kivándorlókat mindenféle ígéretekkel. Mivel ezen a helyen csak aratási és takarítási munkát nyerhetnek a kivándorlók, tehát állandó megélhetésük biztosítva nincs, a miniszter felszólítja a hatóságokat, figyelmeztessék a népet erre a körülményre.

— **Sárkányi bál.** A sárkányi kaszinó f. évi márc. hó 10 én rendezte jó hírnevnek örvendő kaszinó bálját. A sok szép, sárkányi menyecske jókedvűen készült a bálra amely bizonyosan kitűnően sikerült. Mint halljuk, tőlünk is sokan voltak a vig mulatáson.

— **A „Fogarasi Függetlenségi Kör“,** amint az már e lapok multheti számában is jelezve volt, — a Lauritsch-féle szálló udvarán levő külön épületben megnyitott a múlt vasárnap délután. E ténnyel a fogarasi polgárságnak, már régi vágya megvalósult. Egy olyan társas kört létesített, hol esténként a munka után és ünnepnapokon összegyűlhet s kedélyes szórakozás közben újabb erőt meríthet a következő napi munkához. Hírlapok olvasása által tudomást szerezhethet a napi eseményekről. Kölcsonös eszmecsere által megvitathatja az eszméket melyeknek valóztatására irányított egyesült törekvésekkel hathatósan közreműködhetik saját sorsának javítása, a közügyek fejlesztése érdekében is. Régen érzett közszükség volt egy ilyen kör polgárságunk részére s hogy minő lelkesedéssel üdvözölték megvalósulását, igazolja az a tekintélyes szám, melyben valódi élvezet volt gyönyörködni, bárha még kevesen tudták és inkább csak e lapokból értesült a megnyitás napján polgárságunk. Egész héten át minden este számosan látogatták a körhelyiségét, hol két tagtársnak szíves áldozat készségéből telt ki a fűtés és világítás, nem lévén még semmi költség ezekre. E héten már az aláírási díjakból oly szép összeg jött be, hogy a meglevő 4 hírlap mellé újabb lapok megrendelése is lehetővé vált, sőt amint az évi tagsági illetékek beszédese is megkezdetik a többek által már sürgetett tekeasztal is be lesz szereshető. Valóban örvendeni lehet, hogy iparos polgárságunk „viribus unitis“ fölkarolta az ő együletét, s csaknem kivétel nélkül mind tagja lett. Így s csakis így egyesült erővel lehet lépésről-lépésre előrehaladni s az egyéni és közérdekeket munkálni. Egyetértés, kitartás vezet a célhoz. Ezt kívánjuk ezen legújabb és népszerű körnek kis városunkban s reméljük, hogy a közeledő március 15-iki nemzeti ünnepélyen testületileg vesznek részt, mint más városokban testületileg vesznek részt az ipartársulatok, ipartestületek. Így itt a függetlenségi kör emelné az ünneplők számát, mivel amugy is részes az ünnepély rendezésében.

— **Solymosy estély.** Mint már megirtuk, Solymosy Elek, a bpesti népszínház kitűnő művésze és fia, a nálunk is ismert Solymosi Sándor, f. hó 6-án a Lauritsch szállóban művésztét rendeztek, amely nagyon jól sikerült. A szép számban egybegyűlt közönség sokat tapsolt és mulatott a vidám programmon.

— **Bigámia.** Kolompár Juon gazdálkodó a napokban idézést kapott, amelyben bigámiával van vádolva. Bámulva vette ezt

tudomásul, hiszen ő alig fél éves házasság volt és már is tehernek érezte az asszonyt, nem hogy még kettőt venne a nyakába. Végre kitisztázódott a helyzet. Ugyanis, házassága előtt vadházasságban élt egy asszonnyal, aki most bosszúból feljelentette kétnevelés büntette miatt, csak hogy kellemetlenséget szerezzen neki. A hamis vád alól természetesen felmentették Kolompárt.

— **Magyarország híres természetes gyógyható anyagairól,** miért költenők tehát pénzünket kétes értékű külföldi gyógyszerekre és fürdőkre, mikor a törvényesen védett székelyhavasi „Indaszesz“ jó hatását csusz, reuma, fejfájás, influenza, nátha és mindennemű meghűlésből származó bajok ellen a legelőkelőbb orvosok és személyiségek elismerték és külföldön is használják. Kapható 2 és 1 koronás üvegekben mindenütt. Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy 119. szám.

— **Állat az emberben.** Vagner Sára nevű 12 éves, csinos kis cselédeleányt tönkretette a vadállatias szenvedély, amely Lázár Dávid közkatonaiban lobogott. Nevezett katona erőszakot követett el a szegény kislányon. Az eset nyilvánosságra jutván feljelentetett, a vizsgálat folyik.

— **A gyermek számárurutos.** Ne készen tehát megkérdezni az orvostól, hogy mit tart a „Sirolin-Roche“ nevű szerről. Szám-talao orvosi vizsgálat eredményeként megállapított, hogy számárhurut gyógyításánál semmiféle más szer nem állja ki a versenyt a „Sirolin-Roche“-al. A köhögést szünteti és gyorsan egészben elmúlik. A gyógyszertárakban kapható „Sirolin-Roche“ teljesen ártalmatlan, nem izgat és a gyermekek kellemes jó íze miatt szívesen veszik.

— **A kacsa.** Ne ijedjenek meg olvasóink, nem a mi hireinkben repked ez a hízott kacsa, hanem Biró Mihály járásörmester ügyességét és a kerületi parancsnokságra való rátermettséget dicséri a több, jeles eset között ez is. A Szlavik féle tüzeset, illetve büntettnél természetesen ő is jelen lévén, amint ott intőzkedik, a néptömeg között feltűnt neki egy gyanus suhanc. Közelébe férközvén, hallja, hogy valami kacsaról suttog az ipse egy ismerősének. Igazolásra szállította fel és rögtön érdeklődött a kacsa sorsa iránt és ime mi sült ki? Nem a kacsa sült ki, — szerencsére még élt, — hanem az, hogy szekérrel jött be az illető suhanc Felsőkománáról és a „Szentgyörgyi“ féle vendéglőbe beállván, az udvaron sétálgató kacsák közül egyet pártfogásába vett. Képzhetni a mit sem sejtő tulajdonosnők örömet, amidőn az ügyes csendőrpáncnok hazaszállította kacsájukat, még mielőtt észre vették volna eltűnését.

— **Előkelő hölgyek milliói csakis a teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó Földes-féle Margit-órmot tekintik a hivatását legtökéletesebben szolgáló szépitőszernek.** Elragadtatással szólnak hatásáról, mert nemcsak tisztítja, puhává és bársonysimává teszi az arcot, hanem fehéríti, frissíti, fiatalítja. Erősítő és onyhító alkatrészeinél fogva mint higiénikus szer is becses. Megvédi az arcot a naptól, szélről, hatását lényegesen növeli a Margit-hölgypor. Ezen elismert legjobb szerek minden gyógytárban kaphatók, de óvakodni kell utánzatoktól. Postán küldi Földes gyógyszerész Arad.

△ **Köhögés, reketség és meghűlés** ellen a legjobb háziszernek bizonyult a Halápi' féle vas méz-szörp mely kiváló gyógyhatásának elismerésül a londoni kiállításon arany éremmel lett kitüntetve.

△ **A nagyérdemű közönség b. tudomására hozom,** hogy 14 éven át, igen előkelő

fogorvosi műteremben szerzett gazdag tapasztalataim után, szülővárosomba visszatérve, a Sterzing-utca 6. sz. a. Román-féle házban egy állandó fogtechnikai műtermet nyitottam. Készíteni fogok úgy egyes fogakat, mint egész fogsorokat, arany, vulkanit és kaucsukban; javítok roncsolt szájpadlásokat stb. stb., mindent a legújabb módszerek szerint és legjobb kivitelben. Műtermem nyitva van d. e. 8—1-ig és d. u. 2—7-ig. Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel Fleischmann Hermann, fogtechnikus.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Dr. K. A. Fogaras. „Ecclesia, aut dama precedit?” Nagyon sokáig törtük ezen a kérdésen a fejünket, míg végre is a rideg való oszlatta el az ingadozást, a kételyt, azt mondván, hogy a dámaé előbb érkezett be, mint az eklézsiáé, így tehát sorra kell venni, mint a falusi bíróságot, vagy mint a borbély az ő pacienseit. De különben is ismerve az ön páratlan figyelmét és előzékenységét a női nemmel szemben, maga is belevág a koncertbe ezzel az akkorddal: „dama precedit!” Becses türelmét kérve, a most beküldött szép megkezdett tárca lekölzése után a tárca jön. Köszönjük. Üdvözlét!

Sz. V. Alsóárpás. Türelem, ezek lekölzése után okvetlen jön.

Sz. J. Alsóporumbák. Becses sorait megkaptuk s mi is osztozunk bajában, fáradságos munkájában. Bár csak minél előbb lebonyolódna az egész, hogy a hit szelid fénye beragyogva a gondterhelt felhőket, előtörne azokon a békéltető szivárvány, amelynek egise alatt „születne meg egy isteni belső cikk!” Adja Isten úgy legyen! Köszönjük fölvilágosító levelét. Üdvözlét!

Marcus 15. Hagyja el, mert még lecsukják. Nem levén politikai lap — hála Istennek! — nem közölhetjük.

S. L. Lóko. A rózsaszínű levélkét kézbesítettük a címzettnek. Most már szivepedve várhatja a választ.

B. R. Fogaras. Legnagyobb sajnálatunkra, csak pénteken délután jutott kezünkbe az érdekes válasz és ezért kérjük b. türelmét jövő vasárnapig. Nem győzzük hangsúlyozni, hogy cikkeket legkésőbb csütörtök délig kell beadni, hogy a legközelebbi számba jöhessen, mert a cikkeket előre ki kell szedni, hogy idejében készen lehessünk a lappal. Szívélyes üdvözlét!

Dr. P. S. Budapest. A szellemes és érdekes tárca későn érkezett már erre a számra. Hálás köszönet érte, legközelebb jönni fog. Üdvözlét!

Meo, Fogaras. Közérdekű cikket, ha nem személyeskedő talán inkább, szépirodalmi semmiesetre sem közlünk ismeretlentől.

Felélő szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Sz.: 668/906. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS. KIVONAT.

A sárkányi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Morán Vazulné Mária szunyogszéki lakos végrehajtónak Pasitor Miklós végrehajtást szenvedő elleni 66 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbíróóság) területén levő, a szunyogszéki határon fekvő, a Pasitor Marina, Pazitor Juon, Pazitor Miklós, Pasitor Vazul, Pazitor György, Pazitor Mária tulajdonát képező a szunyogszéki 322. sz. telekkönyvben

472, 473 hrsz. ingatlanra	347 kor.
2784	13
3278/1	28
3681	10
3901/1	11
4009/2	34
4226	148
4999	69
5817	19
5931	4
6642	28
6890	11

megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi április hó 6. napján d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sárkány, 1905. szeptember 20-án.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.
Stavarsz.
kir. albiró.

1-3

Sz. 385/906. tkv.

ÁRVERÉSI HIRD. KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Costea Zachiu rukkori lakos végrehajtónak Gajea János rukkori lakos végrehajtást szenvedő elleni 150 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíróóság) területén levő a rukkori 103. sz. tjkben kiskoru Vuczea Moisea, Gajea Ekaterina Juon és Gajea György Juon nevén álló A †

227 228 229 hrsz. eg. ing.	372 K
580	49
1879 1949	70
2060	184
2484	67
2672	35
2745	61
3606	08
3611	08
3688 3690	08
3750	09
3755	05
3874 3880	13
3919 3921	18
4026 4391 4394	12
4404	66
6671	49
6716	13
6833	18
6378	23
6978 6980	114
7062	17
7527	121
7540	78
8754	65
8849	11

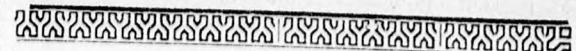
ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1906. évi március hó 31-ik napján, d. e. 9 órakor Rukkor községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban akiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1906. évi jan. hó 16-án.

A kir. jbróság mint telekkönyv hatóság.

Bedó.
kir. albiró.

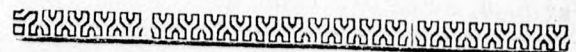

A Wellmann

(Lenkert) utcában levő 28. számú ház szabad kézből

eladó.

Bővebbi értekezés Krausz Sámuel vendéglősnél.

1-32

Susten!

Wer diesen nicht beachtet, verführt sich am eigenen Leibe!

Kaiser's
Brust-Caramellen
mit den 3 Tannen.

Ärztlich erprobt u. empfohlen gegen Husten, Heiserkeit, Katarrh, Bronchitis und Raucherlarynx.

4512 not. begl. Zeugnisse beweisen, daß sie halten, was sie versprechen.

Pack. 20 u. 40 Seller bei
J. P. Hermann Apotheker in Fogaras.

Felvidéki savanyított jó minőségű
fejes- és sarvált-káposzta és ugorka
üvegekbe rakva kapható
Thierfeld Lipótnál.

Sok millió előkelő
urhölgy használja a világhírű
Földes-féle
Margit-Crém

kitűnő hatású arckenőcsőt, mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle Margit-Crème gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni, de óvakodni kell hamisítványoktól.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 kor. Margit-szappan 70 fillér, Margit-puder K. 1.20, Margit-arcviz K. 1., Margit-fogpép K. 1.—

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bármintve küldetnek.

Kapható:
Auner F. & Graeser F., Hermann P. János, Pildner Steinburg gyógyszerárakban.

1-5

Világszerte híres a
Borszéki
gyógy-borviz.

A „Fökt“ vize a legkellemesebb italu, legszénsavdusabb üdítő ásványviz, ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth-kut“ vize kitünő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angolkór és görvélykornál.

A „Boldizsár-kuti“ gyógyborviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz, de kitünő sikerrel használtatik a vese-, húgyhólyag-, köszvénybántalmak ellen, a légző- és emésztőszervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél megakadályozza a húgyhomoklerakodást.

➡ Nagy lithium tartalmu. Húgyhajtó hatásu. Vasmentes. Szénsavdus. Csiramentes. ➡

A Borszéki gyógy-borvizek főraktára:

Thierfeld Lipót urnál
Fogarason.

➡ Kapható: mindenütt. ➡

9-12

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz

e lap kiadóhivatala.

„Drei Eichenbräu.“

Nevezett sörnek fogarasi

főraktára:

WOLFF M. örökösénél (Mexikó.)

10 üveg vételnél 1 üveg 28 fillér.

Meglepő jó hatásnak bizonyult

írja: Kossuth Ferenc, dr. Rózsaffy Alajos a budapesti m. kir. államrendőrség főorvosa, dr. Tóthfalussy Gyula a MÁV. h. főorvosa, Hindy Szabó László bűgym. tan., br. Bánffy Farkasné, számtalan előkelő orvos stb.

a székelyhavasi indaszesz

(sósorszesz) csúsz, rheuma, fejfájás, tagszaggatás és mindennemű meghűlésből eredő bántalmak ellen. — Fogarason kapható: Ifj. Borsai Ferenc, Wazek Antal, Neumann Izsák uraknál.

Tüdőbajt,
köhögést, elnyákásodást, orsó
meghűlést gyógyít
Halápi-féle
Hártsfa-szörp
1 egy üveg ára 5 korona
Kapható:
„Apostol-gyógyszertárban“
Epost, József-körút 63. sz.

A műveltség könyvtárának 2-ik kötete

„Az ember“

gyönyörű kivitelben megjelent.

➡ Bolti ára kor. 24.— ➡

Kapható és megrendelhető

THIERFELD DÁVID könyvkereskedésében, Fogarason.

THIERFELD DÁVID könyv-, papir- és írószer-kereskedése
FOGARAS.

Ajánlja — iskolai könyvekkel, papir-, író-, rajz- és festőszerekkel — ujonnan berendezett

nagy raktárát.

Iskolai táskák és könyvszijak nagy választékban.

Jutányos árak

Szolid kiszolgálás!

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.